

Platforma Romske ženske mreže povodom izbora za Nacionalni savet romske nacionalne manjine 2014.

Ovu Platformu donosimo zato što su ženska prava u Srbiji i dalje ugrožena a pripadnici manjinskih grupa se i dalje suočavaju se svim oblicima diskriminacije.

Posebno su ugrožena prava žena iz manjinskih grupa.

Prema Popisu Republike Srbije iz 2011. godine, ukupno romske populacije na teritoriji Srbije ima 147.604 od kojih 52% čine žene, uz postojanje tvrdnji romskih organizacija, aktivista i aktivistkinja da ih ima mnogo više od zvaničnih podataka. Prema postojećim istraživanjima i analizama, Romkinje predstavljaju jednu od najugroženijih društvenih grupa koje se svakodnevno suočavaju sa svim oblicima diskriminacije: u obrazovanju, ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu, pri zapošljavanju i učešću u javnom i političkom životu. Imajući u vidu specifičan položaj Romkinja u zajednici usled patrijahalnih normi i običaja, ali i izraženom rasizmu u Srbiji, Romkinje su i dalje izložene nasilju u porodici i višestrukoj diskriminaciji u društvu.

Podaci koje su prikupile organizacije članice Romske ženske mreže, i objavile ih Komitetu Ujedinjenih nacija za praćenje sprovođenja Konvencije o eliminaciji svih oblika diskriminacije (CEDAW Komitet) 2007. i 2013. godine u izveštajima iz senke o položaju Romkinja u Srbiji, govore da:

- Životni uslovi Roma i Romkinja u Srbiji su ekstremno neadekvatni, što je rezultat siromaštva i uslova stanovanja koji su ispod standarda.
- Mnoge Romkinje u Srbiji ne poseduju lična dokumenta. Ovo je naročito slučaj sa izbeglicama, interno raseljenim licima i povratnicama iz zemalja Zapadne Evrope, što predstavlja veliku prepreku za ostvarivanje socijalnih i ekonomskih prava.
- Među izabranim funkcionerima u Srbiji nema Romkinja.
- Zakonska rešenja i strategije koje su do sada usvojene od strane Vlade Republike Srbije, sa ciljem da se poboljša socio-ekonomski položaj Roma nisu se pokazale adekvatne za Romkinje i često im nedostaje rodna perspektiva koja bi uzila u obzir specifičnu situaciju i potrebe Romkinja.
- Nasilje nad Romkinjama je sistemsko i rasprostranjeno, a događa se i u okviru romske zajednice i izvan nje.

Izveštaji iz senke o položaju Romkinja u Srbiji po Konvenciji Ujedinjenih nacija o svim oblicima diskriminacije prema ženama (CEDAW) su razmatrani na 37. i 55. sednici CEDAW Komiteta, 2007. i 2013. godine. Komitet je u svojim zaključnim komentarima za Republiku

Srbiju posebno istakao loš položaj Romkinja u Srbiji i preporučio hitno sprovedene mera za ukidanje diskriminacije iz prakse i običaja prema Romkinjama kroz set preporuka (CEDAW/C/SCG/1 članovi 20, 24, 28, 30, 32, 36, 38); (CEDAW/C/SRB/CO/2-3 članovi, 16, 17, 18, 19, 20, 21,27, 30, 31, 32, 39).

Posebno ističemo da CEDAW Komitet Ujedinjenih nacija naglašava slabo učešće žena, posebno žena iz nacionalnih manjina, u političkom i javnom životu Republike Srbije, u telima koji ih predstavljaju i na visokom nivou donošenja odluka.

Iako je Republika Srbija usvojila Nacionalnu strategiju za poboljšanje položaja žena unapređivanje rodne ravnopravnosti, Zakon o ravnopravnosti polova i druge zakonske akte, položaj Romkinja se još uvek nije poboljšao.

Zakon o ravnopravnosti polova (član 35) propisuje ravnopravno učešće žena u političkom i javnom životu. U Nacionalnoj strategiji za poboljšanje položaja žena i unapređivanje rodne ravnopravnosti naglašeno je da je potrebno rešiti problem nedovoljnog učešća višestruko diskriminiranih žena u javnom i političkom životu.

Romska ženska mreža podseća da Nacionalna strategija za poboljšanje položaja žena i unapređivanje rodne ravnopravnosti, u opštem cilju 4.1.2. kao poseban cilj ističe ostvarivanje prava žena da ravnomerno sa muškarcima učestvuju u odlučivanju, i to kroz povećanje učešća žena u predstavničkim telima na svim nivoima.

Romska ženska mreža pozdravlja poštovanje Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina i podršku aktivnostima u vezi izbora za savete nacionalnih manjina, kao i zakonsku odredbu kojom se propisuje 30% manje zastupljenog pola na izbornim listama i u sazivima nacionalnih saveta.

Stoga članice Mreže donose:

PLATFORMU

Ciljevi Platforme:

1. Aktivno učešće žena u javnom i političkom životu, posebno u izborima za nacionalne savete nacionalnih manjina Republike Srbije;
2. Promovisanje politike rodne ravnopravnosti;
3. Ostvarivanje prava žena u oblastima: obrazovanja, kulture, informisanja, službene upotrebe jezika i pisma;
4. Uspostavljanje saradnje Romske ženske mreže sa nosiocima/teljicama izbornih lista za Nacionalni savet romske nacionalne manjine u cilju uvođenja principa rodne ravnopravnosti;
5. Ostvarivanje transparentnosti informacija o radu i funkcionisanju Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine.

Članice Mreža se obavezuju da će ove ciljeve ostvarivati držeći se principa:

- Ostvarivanje aktivnog i pasivnog biračkog prava za sve Romkinje tj. prava da biramo i budemo birane;
- Razumevanje potreba Romkinja i njihovo osnaživanje da preuzmu aktivnu ulogu u rešavanju svojih problema i ostvarivanju svojih interesa;
- Politike solidarnosti sa drugim ženama i marginalizovanim grupama;
- Transparentnosti u radu među članicama Mreže i u odnosu na romsku i širu zajednicu;
- Uključenosti i otvorenosti Mreže za prijem novih članica i uvažavanje različitih mišljenja i stavova;
- Umrežavanja i saradnje sa Odborima za rodnu ravnopravnost ostalih nacionalnih saveta nacionalnih manjina.

Nosioci/teljke izbornih lista

Potpisujemo:

1. Poštovanje zakonskih odredbi Zakona o nacionalnim savetima nacionalnih manjina o uključenosti manje zastupljenog pola na izbornim listama (član 72);
2. Poštovanje zakonskih odredbi istog zakona o raspodeli mandata po redosledu na listi (član 98);
3. U slučaju odustajanja kandidatkinje od mandata, u skladu sa Zakonom, mesto kandidatkinje se zamenjuje osobom istog pola;
4. Podršku svim kandidatkinjama na svim listama na izborima za Nacionalni savet romske nacionalne manjine;
5. Omogućavanje jednakog pristupa informacijama i donošenju odluka žena, kao i muškaraca u Nacionalnom savetu;
6. Poštovanje rodne ravnopravnosti u svim telima Nacionalnog saveta, kako u članstvu, tako i u raspodeli funkcija;
7. Podršku angažovanju pripadnica romske nacionalne manjine za ženska pitanja u radu Nacionalnog saveta;
8. Obavezivanje na formiranje i aktivan rad Odbora za rodnu ravnopravnost u Nacionalnom savetu romske nacionalne manjine.

Kandidatkinje na izbornim listama

Potpisujemo:

1. Uspostavljanje saradnje među članicama Nacionalnog saveta romske nacionalne manjine po pitanjima važnim za rodnu ravnopravnost i interese žena u svim oblastima;
2. Zalaganje za transparentnost rada i funkcionisanja Nacionalnog saveta;
3. Podršku aktivnog učešća žena u donošenju odluka Nacionalnog saveta;
4. Ostvarivanje jednakog učešća žena u svim telima (odborima) Nacionalnog saveta;
5. Zalaganje za jednako učešće žena i muškaraca u predstavljanju Nacionalnog saveta u državnim telima.

Članice Romske ženske mreže

Potpisujemo:

1. Podršku kandidatkinjama na svim izbornim listama za ravnopravno učešće u predstojećim izborima za Nacionalni savet romske nacionalne manjine;
2. Podršku izabranima kandidatkinjama u Nacionalnom savetu za aktivno i ravnopravno učešće u radu Nacionalnog saveta;
3. Saradnju sa izabranim članicama budućeg saziva Nacionalnog saveta po pitanjima važnim za rodnu ravnopravnost i interese žena u svim oblastima;
4. Informisanje izabranih članica Nacionalnog saveta i Odboru za rodnu ravnopravnost o radu i postignućima Romske ženske mreže;
5. Saradnju sa Nacionalnim savetom u unapređivanju položaja Roma i Romkinja u Republici Srbiji.

Nositelj/ka izborne liste
/kandidatkinja na izbornoj listi

Za Romsku žensku mrežu

Izborna lista:

Datum _____

Mesto _____